

4. Закон України "Про електронні документи та електронний документообіг": Проект 01.02.00 [Електрон. ресурс]. - Спосіб доступу: URL: <http://e-commerce.naiau.kiev.ua/zakones/e-doc/htm>.

5. Кузнєцова, Т. В., Лихачов М. Г., Райхцаум А. Л., Соколов А. В. Документи і діловодство [Текст]: довід, посібник / Т. В. Кузнєцова, М. Г. Лихачов, А. Л. Райхцаум, А. В. Соколов. - М., 1991. - 234 с.

6. Спрінсян, В.Г., Бірюкова, Т.Л. Ресурси та технології інформаційного менеджменту [Текст] : навчальний посібник / В.Г.Спрінсян, Т.Л.Бірюкова. — Одеса : ОНПУ, 2012. — 252 с.

7. Золотарьова, І. О.3-80 Автоматизація документообігу. Навчальний посібник / І. О. Золотарьова, Р. К. Бутова. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2008. – 156 с.

В данной работе говорится об особенностях технологии документационного менеджмента. Для обеспечения эффективной работы с большим количеством документов, для работы используется программное обеспечение. С помощью технических программ, управление документами становится более удобным и эффективным.

Ключевые слова: документационный менеджмент, документационное обеспечение, документооборот, программное обеспечение, технические средства.

In the work we are talking about documentation management technology features. To ensure efficient operation with a large number of documents, used for software. With the help of technical programs, document management becomes more convenient and efficient.

Keywords: Documentation management, documentation support, documentation, software, hardware.

УДК 007:304:004.9:37.013.32

А.П. Захарченко

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНИХ БЛОГІВ У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІН З ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЇ

Розроблено методiku викладання інтернет-журналістики, що наближає студентів до реальних умов роботи.

Ключові слова: інтернет-видання, проектний метод, викладання інтернет-дисциплін, відвідуваність, тематичні блоги.

Методика викладання медійної і, зокрема, журналістської майстерності дає найкращі результати в умовах, коли передбачає творчий підхід, що ставить за мету виховання у студентів навичок практичної роботи в умовах,

наближених до реальних комунікативних ситуацій. Водночас, упродовж усього періоду незалежності України, звучать нарікання на недостатню креативність та ефективність журналістської освіти у нашій державі. При чому про це говорять не лише представники молодого покоління викладачів [2], але й корифеї журналістської освіти [3], що якнайкраще свідчить про актуальність нашого дослідження.

Одним із кращих способів розкриття практичної спрямованості навчання є проектний метод, який розвинувся на початку XX століття у США і швидко переріс із царини професійно-технічної освіти в загальний метод навчання [4, 108]. Педагогічна енциклопедія минулого століття визначає його, як "систему навчання, за якої учні здобувають знання у процесі планування і виконання практичних завдань" [5, с.806]. Традиційно в українській журналістській освіті проектний метод використовувався у такому форматі: студенти колективно, малими групами або поодиночки робили газету, радіопрограму, телесюжет або інший необхідний журналістський продукт, який від самого початку не планувалося пропонувати широкій аудиторії. Однак це не завжди давало позитивні результати, адже студентів в такому випадку зазвичай достатньо формально виконати поставлені викладачем вимоги, не дбаючи про те, як фінальний документ буде сприйматися реципієнтом.

Додатковий імпульс для застосування проектного методу було отримано з розвитком інформаційних технологій. В цей час, зокрема, виникла така модифікація методу, як веб-квести – спеціально розроблені освітні веб-сайти, що використовуються учнями для виконання певних завдань [1]. Уперше ця модель проектної діяльності була представлена викладачем університету Сан-Дієго (США) Берні Доджем і Томом Марчем 1995 року. Пізніше перший із цих дослідників навіть поставив цей напрям на комерційну основу, відкривши спеціальний сервісний сайт, що допомагає створити веб-квести без знання технологій веб-дизайну [8]. Іншим поширеним напрямом використання проектного методу навчання у мережі Інтернет є участь у повноцінній, не модельній інтернет-комунікації з акцентом на навичках, які треба розвинути в рамках навчального курсу. Так, зокрема, для вивчення іноземних мов студентам пропонується вести особисті блоги цими мовами. Такий підхід має ряд переваг: позитивне ставлення студентів до блогів, їхня старанність у створенні сайтів, можливість читати думки та спостереження інших учасників та висловлювати свої, наявність зворотного зв'язку від студентів [8]. При застосуванні цього підходу перед викладачем постає проблема адекватного оцінювання студента. Зокрема, Аарон Кемпбел пропонує оцінювати кількість і якість постів, або ж мотивувати [7]. У той час, як викладач англійської мови у японському Iwate University Джеймс М.

Холл зазначає, що він оцінює тільки кількість постів у блогах та коментарів під ними, для того, щоб студенти могли вільно спілкуватися, а не перетворювати свої блоги на показові тексти з англійської.

Нашою **метою** була розробка методики викладання практичних дисциплін, які дають навички комунікації в мережі інтернет, створення контенту для інтернет-видань та їх просування. Зокрема, щодо методики оцінювання студентських робіт. **Об'єктом** цього дослідження стали проектні методики викладання, які застосовуються у вищій освіті. **Предметом** – особливості застосування таких методик для викладання студентам спеціальностей «Журналістика» і «Видавнича справа та редагування» практичних дисциплін, пов'язаних інтернет-виданнями.

Як показала наша практична робота в Інституті журналістики 2011-2014 років у рамках курсу «Електронні видання. Підтримка сайту», блоги можна використовувати і для навчання журналістів. Проте, у цьому випадку є деякі особливості, які було визначено в процесі викладання курсу. Спершу ми спробували для відпрацювання навичок інтернет-комунікації запустити повноцінний інформаційний інтернет-ресурс, який би висвітлював теми, актуальні для широкої аудиторії. Адже ми бачили, що зроблені попередніми паралелями студентів вузькотематичні сайти з життя університету або Інституту журналістики не були достатньо відвідуваними через те, що містили мало цікавої інформації. У вузі фактично не відбувалося актуальних подій, які були би для аудиторії цікавішими за їхнє звичне інформаційне тло. Проте й намагання створити суспільно-політичний ресурс не виправдали себе з двох причин. По-перше, такого роду проекти вимагають активного і регулярного інформаційного наповнення, а розклад дисципліни «Електронні видання» передбачає тільки три пари підряд один день на тиждень. Спроби встановити чергування для того, щоб студенти наповнювали ресурс у години, відведені для самостійної роботи, також були недостатньо ефективними: зокрема, через безвідповідальне ставлення окремих студентів до навчального процесу. Відтак, суспільно-політичний інформаційний ресурс, який часом не поновлювався декілька днів підряд, не мав шансу стати дійсно популярним. По-друге, ресурси такого рівня можуть сприйматися аудиторією серйозно, лише якщо над їх створенням ретельно працювали професійні програмісти та веб-дизайнери. Створити такий портал в умовах навчального процесу виявилось неможливим. Через усі ці причини, ми віддали перевагу іншому виду комунікаційної діяльності в мережі Інтернет: тематичним блогам. Студенти розподілилися на малі групи – по 2-3 особи, задачею яких було створення концепції суб'єктивного інтернет-ресурсу, який би не претендував на професійність та всебічність висвітлення якихось тем, проте мав за мету досягти якнайвищої відвідуваності завдяки професійному використанню

комунікативних прийомів.

Найпершим кроком при такому підході ставав вибір концепції майбутнього ресурсу. Студенти готували свої пропозиції і обговорювали їх на перших парах з викладачем та рештою навчальної групи, вислуховували зауваження. Вони не обмежувалися у виборі тем для своїх блогів. Деякі серед них були інформативними – як, наприклад, сайт «Business Idea'тизм», що розповідав про нестандартні підприємницькі концепції. Інші – мистецькі, такі, як дуже відвідуваний сайт «Арткодло ТБ», що публікував сучасну жіночу лірику. Були й відверто розважальні ресурси, зокрема, блог «Історії до кави/Історії під горілку», і навіть підкреслено несерйозні, як «WC blog», що проводив репортажі з різних туалетів України. Однак головним критерієм для схвалення була наявність у запропонованої концепції суттєвої потенційної аудиторії, а також можливість регулярно продукувати інформацію для того, щоб цей ресурс залишався динамічним. Студенти також не створювали сервісних сайтів, на зразок інтернет-магазинів, оскільки їх успішність суттєво залежить не лише від комунікативної, але й від маркетингової активності адміністрації сайту, а також потребують значно більше технічних навичок, ніж мають студенти Інституту журналістики.

Після того, як концепцію сайту узгоджено з викладачем, групи переходять до створення сайту. Студенти четвертого курсу спеціальності «Видавнича справа та редагування», яким викладається дисципліна «Підтримка сайту», вже мають навички створення динамічних інтернет-видань, оскільки у попередні роки слухали курс «Веб-дизайн та html-програмування», які, в тому числі дають навички роботи з CMS Joomla та Wordpress. Однак навіть менш підготовлені студенти інших вузів могли би створити видання такого типу, користуючись сервісом Blogspot.com. Він є набагато простішим у користуванні, і навички роботи з ним можна здобути прямо під час створення сайту, водночас, можливості, які він дає, не набагато поступаються вищезгаданім CMS. Водночас, більш популярний в Україні блог-сервіс Livejournal.com не може бути застосований у цьому курсі, оскільки у ньому не можна розмістити лічильник Google analytics. А саме він є важливим інструментом оцінювання роботи студентів.

Головною особливістю нашої методики є те, що основним методом оцінювання успішності роботи над блогом є його відвідуваність. Усі інші показники є в тій або тій мірі суб'єктивними, в той час, як відвідуваність чітко свідчить про досягнений студентами успіх. Підрахунок відвідуваності для оцінювання має провадитися за один і той самий період – наприклад, за останній місяць перед іспитом або за весь час існування проекту. Порівняння відвідуваностей різних сайтів є коректним, коли у них у всіх використовується один й та самий лічильник. Наразі найбільш популярним

та функціональним є лічильник Google analytics. До уваги береться саме кількість унікальних користувачів.

Відповідно до нашої методики, використовується рейтингова шкала оцінювання. Адміністратори сайту, який набрав найменшу кількість відвідувань за звітний період, отримують нуль балів. В той же час, студенти, що створили найбільш успішний сайт, отримують по 40 балів. Усі інші редакції отримують бали пропорційно тому, як співвідноситься відвідуваність їхнього проекту з відвідуваностями найбільш і найменш успішних сайтів. Відповідно, між проектами розпочинається своєрідне змагання, яке, проте, ще жодного разу не перейшло у ворожнечу: навпаки, студенти радо допомагають одне одному порадами. Для того, щоб «підтягнути» до вищого балу ті проекти, які не стали ані найкращими, ані найгіршими, можна для обрахунку балів використати не саму відвідуваність, а її логарифм. Тоді формула обрахунку балів виглядає так:

$$\text{Кількість балів} = 40 * (\ln W - \ln W_{\min}) / (\ln W_{\max} - \ln W_{\min})$$

Де W – відвідуваність оцінюваного сайту, $W_{\max}$ – відвідуваність найбільш успішного сайту, $W_{\min}$ – відвідуваність найменш успішного.

Звісно, відвідуваність можна «накрутити» технічними засобами – тому викладач має ретельно перевірити дані статистики, для того, щоб виявити це. Якщо відвідуваність україномовного сайту походить переважно з якоїсь іноземної країни – це пряма ознака того, що студенти використали генератор трафіку. Треба також проаналізувати джерела трафіку: зазвичай основними джерелами є пошукові системи, соціальні мережі та поштові сервіси, інколи – сайти-партнери студентських проектів. Невідомі сайти, які генерують велику частину трафіку проекту, слід перевірити: чи не є вони генераторами віртуального трафіку. Оскільки студенти були попереджені про такі перевірки, то жоден з них не скористався описаними технічними засобами. Натомість деякі студенти скористалися розсилкою листів своїм друзям з проханням відвідати сайт – інакше їм поставлять погану оцінку. Цей прийом не є «забороненим», хоча чесним його назвати важко. Однак досвід показує, що реальна робота над контентом сайту і взаємодія з потенційною аудиторією приносять набагато більше унікальних відвідувань, аніж благання про допомогу. Решту балів студенти мають можливість отримати, виконуючи практичні завдання, які отримують на початку семестру, коли їхні сайти іще тільки перебувають на стадії розробки. Кожне з чотирьох завдань оцінюється у 10 балів, і вони мають на меті надати студентам навички, необхідні для роботи з їхнім проектом. У нашому випадку, темами завдань були: «Специфіка інтернет-комунікації», «Жанри в інтернеті», «Аудиторія інтернет-видань» та «Пошукова оптимізація».

Після запуску проектів студенти продовжують слухати лекції з тематики курсу, які мають допомогти їм якісніше комунікувати з аудиторією, окрім того, окремий час виділяється для консультацій з викладачем, який дає поради щодо розвитку студентських ресурсів, висловлює зауваження до контенту. Нарешті, на декілька останніх пар студенти готують презентації своїх проектів, аналогічні до тих, які би вони готували для потенційних інвесторів та рекламодавців своїх порталів. Презентації виконуються перед викладачем та групою, і оцінюються за такими критеріями: 1) оригінальна концепція презентації; 2) наявність інформації про концепцію видання; 3) наявність інформації про аудиторію видання; 4) наявність інформації про конкурентні переваги видання.

Максимальний бал, який студент може отримати за презентацію – 20 балів. Приклад розподілу балів наведено у табл.1.

Відвідуваність у цьому випадку оцінювалися за останні три тижні роботи сайту перед іспитом. Як бачимо, відвідуваність найбільш- і найменш успішного сайтів відрізняються у чотири рази. Звісно, 1023 унікальних відвідувачів за три тижні – невеликий показник для великих інформаційних ресурсів, та для навчальних блогів на четвертому місяці існування – цілком пристойний результат.

Частина із цих ресурсів припинили поновлюватися одразу після отримання іспиту, однак дехто зі студентів продовжив роботу над ними, і зараз вони мають шанси перетворитися на прибуткові ресурси.

Отже, ми отримали метод викладання інтернет-дисциплін, що покликаний навчити студентів успішній інтернет-комунікації. Його сенс полягає у розробці малими групами студентів тематичних блогів, а основний фактор їх оцінювання – відвідуваність цих інтернет-ресурсів. Переваги цього підходу полягають у об'єктивності оцінювання та отриманні навичок роботи з реальною інтернет-аудиторією.

Табл. 1.

Бали, отримані групою студентів спеціальності «Видавнича справа та редагування» спеціалізації «Електронні видання» (без вказання їхніх прізвищ) під час курсу «Підтримка сайту» у 2013-2014 н.р.

№	Проект	Роботи				Презентація	Відвідуваність (унікальних користувачів)	Бали за відвідуваність	РАЗОМ
		Специфіка інтернет- видань	Жанри в Інтернеті	Аудиторія інтернет- видань	Пошукова оптимізація				
1	Лого-битва	10	10	10	6	20	1023	40	96
2	Жіноча наука	10	10	8	10	20	687	28	86
3	Жіноча	10	8	10	8	20	687	28	84

	наука								
4	Непоради	10	10	10	10	20	278	2	62
5	Непоради	10	10	10	10	20	278	2	62
6	Лого-битва	10	10	10		20	1023	40	90
7	Як дожити до сесії?	10	10	10	10	20	259	0	60
8	Історії до кави/історії під горілку	3	5	10	3	20	538	21	62
9	Як дожити до сесії?	10	10	10	10	20	259	0	60
10	Історії до кави/історії під горілку	6	8	10	10	20	538	21	90

Список використаних джерел

1. Быховский Я. С. Образовательные веб-квесты [Електронний ресурс] / Быховский Я. С. // Информационные технологии в образовании : Конгресс конференций. – Режим доступу: <http://ito.edu.ru/1999/III/1/30015.html>.
2. Викладач Павло Салига про народження практиків [Електронний ресурс] // Bigidea : велика ідея. – 3012. – 11 листопада. – режим доступу: <http://biggggidea.com/practices/1213/>.
3. Михайлин І. Досвід викладання основ журналістики в середній школі / І.Л.Михайлин // Наукові записки Інституту журналістики. Том 09. – 2002.
4. Нагач М. Використання методу проектів на семінарських заняттях з країнознавства / Нагач М.В. // Наукові записки Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. – 2012. №6. – с. 108-113.
5. Педагогическая энциклопедия / ред. И. А. Каиров, Ф. Н. Петров. – М. : Сов. энциклопедия, 1965.
6. Campbell A. Classroom Blogging: two fundamental approaches [Електронний ресурс] / Aaron Campbell. Режим доступу : <http://blog.daum.net/platojin/13740584>.
7. Hall J. M. A story of using weblogs in English teacher training [Електронний ресурс] / James M. Hall // JALT2005 Conference Proceedings. – 2006. – р. 723-734. Режим доступу : <http://jalt-publications.org/archive/proceedings/2005/E040.pdf>.
8. QuestGarden: where great WebQuest grow [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://questgarden.com>.

Разработана методика преподавания интернет-журналистики, которая приближает студентов к реальным условиям работы.

Ключевые слова: интернет-издание, проектный метод, преподавание интернет-дисциплин, посещаемость, тематические блоги.

We developed a method of teaching disciplines in the field of online journalism, that allows to approximate students to the real conditions of the Internet media. Methodology is that small groups of students create the thematic blogs, and their evaluation is based on their number of visitors. Methodology gives excellent results: students demonstrate high communication skills at the end of the course.

Keywords: online-media, project method, teaching the online courses, number of visitors, thematic blogs.

УДК 378.147

А.Э. Казак, Л. М. Семенюк

ПОЛИКУЛЬТУРНАЯ КОМПЕТЕНЦИЯ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ ВЫСШЕЙ ШКОЛЫ В ИНТЕРНАЦИОНАЛЬНОЙ ГРУППЕ

Авторы подчёркивают актуальность повышения уровня поликультурной компетенции преподавателя высшей школы в интернациональной группе.

Ключевые слова: поликультурная компетенция, интернациональная аудитория, межкультурное взаимодействие, мастерство преподавателя.

Важной составляющей образовательной деятельности Одесского национального политехнического университета является подготовка квалифицированных специалистов для зарубежных стран.

Сегодня в университете учится около 1000 студентов из 44 стран мира. Это означает, что каждый 12-й из обучающихся в вузе – иностранец. Такое соотношение говорит о престижности вуза, востребованности выпускников и их успешности.

Международное сотрудничество посредством образования обязывает коллектив университета предоставлять качественные знания, обеспечивающие конкурентоспособность на рынке труда.

Работа в интернациональной аудитории имеет свою специфику и предъявляет повышенные требования к педагогическому мастерству преподавателя, к стилю его общения со студентами.

Преподаватель постоянно должен иметь в виду, что его иностранные студенты являются представителями разных культур и разных систем образования. Следовательно, подход к обучению иностранных студентов